

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигидан)
бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент

ЎЗР ОЎМТЗ
Бўйруқ № 418
“14.08.2020”

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат аграр университет;
- Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий таълимни ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор технологияларни татбиқ этиш маркази

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2020^{йил} «14 август» даги 3 - сонли йиғилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020^{йил} «14 август» даги 418 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаби 230 000 - Иқтисод таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий ҳужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси худудида Малака талабини расмий чоп этиш ҳукуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишилдири.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи	4
1.1.	Кўлланиш соҳаси	4
1.1.1.	5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) таълим йўналиши Малака талабининг кўлланилиши	4
1.1.2.	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2.	5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи	4
1.2.1.	5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг соҳалари	4
1.2.2.	5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари.....	4
1.2.3.	5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари.....	5
1.2.4.	5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.....	5
2.	5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар	6
2.1.	Умумий компетенциялар.....	6
2.2.	Касбий компетенциялар.....	7
2.3.	Касбий квалификациялар.....	8
3.	5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар.....	8
3.1.	5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар	8
3.2.	5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми	9
	Библиографик маълумотлар.....	10

1. 5230900- Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи

5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги, кечки ва сиртқи таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил килинади. Кундузги таълимда бакалавриат дастурининг меъёрий мuddати 4 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси.

1.1.1. 5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби *5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиш бўйича малака талаблари, ўкув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиши ва янгилаш, улар асосида ўкув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўкув бўлими бошлиги, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;
- таълим йўналишининг ўкув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талabalari;
- бакалавриат битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;
- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;
- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;
- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;
- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;
- олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган абитетиентлар, уларнинг отоналари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи.

1.2.1. 5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) – иқтисодиёт соҳасидаги йўналиш бўлиб, у давлат, акционерлик ва хусусий компаниялар (фирмалар), ишлаб чиқарishi бирлашмаларининг барча йўналишлари, иқтисодий-ҳуқуқий ва ташкилий асослари, фаолият тамойиллари, ликвидлилиги ва тўлов қобилиятини таъминлаш билан боғлиқ комплекс масалалар мажмуасини камраб олади.

1.2.2. 5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

- агросаноат мажмуи корхоналарида бухгалтерия ҳисоби ва ички назорат бўлимлари;
- фермер хўжаликлари;
- агрофирмалар ва агрокластерлар;
- агросанаот мажмууда фаолият кўрсатаётган масъулияти чекланган жамиятлар;
- аграр соҳадаги акциядорлик жамиятлари;
- агромашсервис корхоналари ва лизинг компаниялари;

- машина-трактор парклари;
- давлат солик тизими органлари;
- хўжалик юритувчи субъектларднинг ички аудит хизмати;
- аудиторлар ишининг сифатини назорат қилиш бўлинмалари;
- илмий тадқиқот жараёнлари.

1.2.3. 5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

- молиявий-иқтисодий;
- ҳисоб, назорат ва таҳлил;
- ташкилий-бошқарув;
- илмий тадқиқот;
- консалтинг хизмати фаолияти.

1.2.4. 5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.

5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) таълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг 6-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, обьектлари ва турларига мувофиқ бакалавриат битирувчиси қўйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир болиши лозим:

Молиявий-иқтисодий фаолиятида:

- аграр корхоналар, хусусан, фермер хўжаликлари молиясини ташкил этиш ва бошқаришга доир Ўзбекистон Республикаси қонунлари ҳамда қонуности хужжатларини билиши ҳамда улардан ўз фаолиятида фойдалана олиш;
- инвестицион лойиҳаларнинг муқобил варианtlарини ишлаб чиқиш, мақбулини асослай олиш;
- аграр соҳа корхоналарида режа ва бюджетларнинг асосий иқтисодий кўrsatkiчlarini ҳисоб-китоб қилиш учун зарур дастлабки маълумотларни тайёрлаш;
- операцион ва молиявий бюджетларни ишлаб чиқиш, бюджетлаштириш тизимини жорий этиш;
- аграр сектор субъектлари фаолиятининг самарадорлигини баҳолашда молиявий кўrsatkiчlarни ҳисоблаш усулларини қўллаш;
- аграр сектор субъектларида аудитни ташкил этиш ва ўтказиш;
- аграр сектор субъектларнинг молиявий барқарорлигини таъминлаш ва уни ривожлантириш йўлларини ишлаб чиқиш.

Ҳисоб, назорат ва таҳлил фаолиятида:

- касбий фаолият соҳаси бўйича қўйилган масалаларни ҳал қилиш учун зарур маълумотларни йигиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш усулларини билиш;
- бухгалтерия ҳисобини юритиш;
- иқтисодий маълумотларни таҳлил қилиш ва умумлаштириш;
- мулкчилик шаклидан қайтий назар корхоналар фаолиятини халқаро амалиёт мезонлари, меъёrlари ва талаблари асосида таҳлил қилиш;
- ҳисоб-китобларни таҳлил қилиш ва ўз ечимини асослаш, молиявий ва иқтисодий маълумотларга қайта ишлов беришнинг турли воситаларидан фойдаланиш;
- молиявий-иқтисодий жараёнларнинг туркумланишига асосланган стандарт назарий ва эконометрик моделларни яратиш, улардан олинган натижаларни таҳлил қилиш ва изоҳлаш;
- халқаро стандартлар асосида молиявий ҳисботни тузиш ва тақдим этиш;
- бюджетлаштириш ва прогнозлаш учун бухгалтерия, молиявий ва бошқа ахборотларни таҳлил қилиш ва шарҳлаш;
- молиявий кўrsatkiчlarning ўзгариш динамикаси ва тенденцияларини таҳлил қилиш,

- аудиторлик фаолияти бүйича халқаро тажрибаларни таҳлил қилиш қобилятига зга бўлиши;

- илмий ҳамда хисоб, таҳлил ва назорат фаолияти муаммоларини чуқур таҳлил қилиш, масалаларни қўйиш ва асослаш;

- молиявий ва статистик ҳисботларни тузиш ҳамда уларни шарҳлаш;

- тақдим этилган лойиҳаларнинг иқтисодий самарадорлигини баҳолаш ва уларнинг молиявий-иктисодий натижаларини таҳлил қилиш;

- таҳлилий масалаларни хал қилишда замонавий ахборот технологияларидан ва техник воситалардан фойдаланиш.

Ташкилий-бошқарув;

- меҳнатга ҳақ тўлаш ва рағбатлантиришни ташкил этиш ҳамда тартиба солиш;

- бухгалтерлик ва аудиторлик фаолиятларини ташкил қилиш ҳамда бошқариш жараёнларини режалаштириш, юритиш, таҳлил қилиш ва оптималлаштириш, бухгалтерлар ва аудиторлар жамоасини бошқариш;

- бизнес-жараёнларини бошқариш;

- бошқарув қарорларини тайёрлаш ва қабул қилиш;

- иш режаси тузиш, бажарилишини назорат қилиш ва бажарилган ишлар натижаларини баҳолаш.

Илмий тадқиқот фаолиятида:

- илмий тадқиқотларнинг назарий ва методологик асосларини билиш, тадқиқот обьекти, предмети ва методларини шакллантириш тўғрисида тушунчага зга бўлиш;

- интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;

- таълим йўналишидаги фанларга оид илмий тўпламлар, маҳаллий ва чет эл олимларининг ютуқларини ўрганиш;

- илмий тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳага оид илмий адабиётлар экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;

- мавзуга оид маълумотларни жамлаш, кайта ишлаш ва илмий ахборотларни тизимли таҳлил қилиш;

- тадқиқот натижалари ва ишланмаларини амалиётга татбиқ этиш.

Консалтинг хизмати фаолиятида:

- бухгалтерия ҳисоби ва аудиторлик хизматлари бозори ривожланишининг таҳлилий шарҳларини ишлаб чикиш;

- бухгалтерия ҳисоби, молия ва солиқка тортиш соҳасида консалтинг хизматларини кўрсатиш.

2. 5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишилоқ хўжалигида) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий-иктисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;

- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид хужжатлар ва ишлар мөҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга зга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;

- ахборот технологияларини касбий фаолиятида қўллай билиши, ахборотларни йигиши, сақлаш, кайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усусларини эгаллаган бўлиши, фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш;

- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат

фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти түгрисида тассаввурга эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- мөъёрий-хукуқий хужжатларни излаш, таҳлил қилиш ва улардан касбий фаолиятида фойдаланиш кўникмаларига эга бўлиш;

- ташкилий тузилмаларни оптималлаштириш, кадрларни бошқариш стратегиясини қўллаш, тадбирларни режалаштириш ва амалга ошириш кўникмаларига эга бўлиш;

- хўжалик субъектларида бухгалтерия ҳисоби, иқтисодий таҳлил ва аудиторлик фаолиягини ташкил этиш ва амалга оширишни билиши;

- бухгалтерия ҳисоби, иқтисодий таҳлил ва аудит соҳаларига тегишли мамлакатдаги ва хорижий давлатлардаги фан-техника ютуқларини, маҳсус адабиётларни ва бошқа илмий-техник ахборотларни ўргана олиши;

- мавзу бўйича иқтисодий ахборотларни йигиш, таҳлил қилиш ва тизимлаштириш ишларини амалга ошириш кўникмаларига эга бўлиш;

- интернет тармоғидан энг янги илмий-техник ютуқлар хақида маълумотларни тўплаш ва таҳлил қилиш кўникмаларига эга бўлиш;

- илмий тадқиқот натижаларини амалиётга қўллаш жараёнларида катнашиш малакасига эга бўлиш;

- бухгалтерия ҳисоби ва аудитнинг моҳиятини ўрганиш, концепциялар, тамоиллар ва мақсадларни ишлаб чиқиш ва татбиқ қилиш малакасига эга бўлиш;

- даромад ва харажатлар шаклланиши, бухгалтерия ҳисобининг миллий стандартлари, хўжадик юритувчи субъекларнинг молиявий-хўжалик фаолиятини таҳлил қилиш кўникмаларига эга бўлиш;

- иқтисодий таҳлил усууллари, асосий воситалардан фойдаланишининг самарадорлиги ва хўжалик юритувчи субъект рентабеллиги, хўжалик юритувчи субъект ва ташкилотларниш молиявий ҳолатини таҳлил қилиш малакасига эга бўлиш;

- аудитнинг обьекти, сифати ва соҳалари ҳамда аудит ўтказишни ташкил этишни билиш;

- аудитнинг миллий стандартларини, аудитни тартибга солишнинг конуний ва мөъёрий хужжатларини билиш;

- хўжалик юритувчи субъектларда бухгалтерия ҳисобини ташкил этиш малакасига эга бўлиш;

- ички хўжалик назоратини ўрнатишида консалтинг хизматларни кўрсатиш ва маслаҳатлар бериш кўникмасига эга бўлиш;

- хўжалик юритувчи субъектларни зарурӣ услубий материаллар билан таъминлаш малакасига эга бўлиши;

- хўжалик юритувчи субъектларда бухгалтерия хизмати ишини режалаштириш ва ташкил этишни билиш;

- ички аудит хизмати ишини режалаштиришни билиш;

- ички аудит хизмати ишини амалга оширишни билиш;

- ташки аудиторлик текширувларини ташкил қилиш ва ўтказиш малакасига эга бўлиш;

- бухгалтерия ҳисоби ва аудитда ахборот технологиялар тизимини яратиш вв улардан фойдаланиш билан боялиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ва механизмларини ишлаб чиқиш кўникмасига эга бўлиш;

- хўжалик юритувчи субъектларда ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш жараёнларини назорат қилишда иштирок этиш малакасига эга бўлиш;

- самарали бошқарув қарорларини қабул қилишни билиш;

- иш режасини тузиш ва бу ишни назорат қилиш, ишни бажариш учун зарур бўлган ресурсларни режалаштириш, ўз ишининг натижаларини баҳолаш ва назорат қилиш тизими талабларига мослигини мониторинг қилиш кўникмасига эга бўлиш.

2.3. Касбий квалификациялар:

Бухгалтер, бухгалтер-тафтишчи, аудитор, кассир, иқтисодчи, давлат солиқ инспектори-тафтишчиси, директор (рахбари), тижорат директори, иқтисодчи-менежер, иқтисодчи-статистист, молиячи, молиявий таҳлилчи, иқтисодчи-молиячи квалификацияларига эга бўлиш мумкин.

3. 5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишилоқ хўжалигидаги) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. 5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишилоқ хўжалигидаги) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи ҳамда касбий компетенцияларига қўйиладиган талабларга мувофиқ, талабалар мажбурий ва танлов фанларини ўзлаштириши, амалиётларни ўтиши ва натижада касбий фаолиятида зарур билим, кўникма ва малака компетенцияларини эгаллашини таъминловчи мазмунда ишлаб чиқилади.

Ўқув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилади. Бунда ўқув жараёни графики, ҳафталар кесимида ўқиш вақти, аттестациялар, амалиётлар, татиллар, семестрлар бўйича ўтиладиган “Табиий-илмий ва гуманитар фанлар”, “Умумкасбий фанлар”, “Махсус фанлар”, машғулотлар турлари, ажратилган соатлар, кредитлар, фанлар коди, Давлат аттестацияси ва бошқалар кўрсатилади.

Ўқув режаларга киритиладиган мажбурий ва танлов фанлар турдош олий таълим муассасалар билан ҳамкорликда таянч олий таълим муассасалари томонидан белгиланади.

3.2. 5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишилоқ хўжалигидаги) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат килиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 30 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишининг меъёрий муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуидагича тақсимланиши мақсадга мувофиқ:

Ўқув даврлари	Кундузги таълим шакли учун*	Кечки таълим шакли учун*	Сиртқи шакли таълим учун*
Назарий ва амалий таълим*	40-60%	40-60%	40-60%
<i>Шу жумладан, мустақил таълим</i>	-	15-35%	25-45%
Аттестация	6-8%	6-8%	6-8%
Таътил	10-30%	10-30%	10-30%
Малакавий амалиёт	15-30%	15-30%	15-30%
Битирув малакавий иши	2-3%	2-10%	2-10%

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гуруҳ Т 55

OKC 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши, касбий фаолият обьекти, касбий фаолият соҳаси, бакалавриатнинг асосий ўқув режа ва фан дастурлари, профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, ўқув даври, бухгалтерия ҳисоби, аудит, таҳлил, тармоқлар ва соҳалар, малака талаблари, бакалавриатнинг ўқув жараёни, сифатни баҳолаш ва назорати, мустакил таълим, ишлаб чиқариш, ташкилий-бошқарув фаолияти, малака амалиёти, битирув малакавий иши, давлат аттестацияси, ўқув фанлари блоки, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, молиявий-иқтисодий фаолият, ҳисоб, назорат ва таҳлил фаолияти, ташкилий-бошқарув жараёни, илмий тадқиқот, ишлаб чиқариш, лойиҳалаш, илмий тадқиқот жараёни.

Илова

**5233600 – Қишилоқ ҳўжалигида корпоратив бошқарув таълим йўналиши бўйича
таълим дастурининг тузилиши**

T/p	Ўқув блоклари, фанлар ва фаолият турларининг номлари	Умумий юкламанинг хажми, соатларда
1.00	Табиий-илмий ва гуманитар фанлар	1740
1.01	Иктисадчilar учун математика	300
1.02	Мутахассисликка кириш	120
1.03	Илмий тадқиқот ишини ташкил этиш	180
1.04	Иктисадиётда ахброт-комплекслари ва технологиялари	300
1.05	Ўзбекистоннинг энг янги тарихи	120
1.06	Фалсафа	180
1.07	Ўзбек (рус) тили	180
1.08	Хорижий тил	240
1.09	Жисмоний тарбия ва спорт	120
2.00	Умумкасбий фанлар	2520
2.01	Иктисадиёт назарияси	420
2.02	Эконометрика	210
2.03	Статистика	270
2.04	Менежмент.Маркетинг	180
2.05	Микроиктисадиёт. Макроиктисадиёт	240
2.06	Молия	180
2.07	Сугурта иши	120
2.08	Пул ва банклар	180
2.09	Молия бозори ва молиявий технологиялар	240
2.10	Бюджет ҳисоби	120
2.11	Молиявий менежмент	120
2.12	Инвестиция ва инновациялар	120
	<i>Умумкасбий танлов фанлари</i>	120
3.00	Ихтисослик фанлари	2010
3.01	Бухгалтерия ҳисоби назарияси	330
3.02	Иктисадий таҳлил назарияси	180
3.03	Соликлар ва соликка тортиш	150
3.04	Бухгалтерия ҳисоби	480
3.05	Аудит	240
3.06	Молиявий таҳлил	180
3.07	Аудитнинг халқаро стандартлари	180
3.08	Молиявий ҳисботнинг халқаро стандартлари	180
	<i>Ихтисослик танлов фанлари</i>	90
4.00	Қўшимча фанлар	270
		ЖАМИ
	Малакавий амалиёт	660
	Якуний давлат аттестацияси	
	Аттестациялар	
		ЖАМИ
		660
		Ҳаммаси
		7200

Ўқув ишлари бўйича проректор

С.Я.Исламов

С.Я.Исламов

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат аграр университети

Ректор Б.Сулаймонов

М.У.

2020 йил « 20 » сенга

Ўзбекистон Республикаси

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий таълим министривожлантириш тадқиқотлари ва илғор технологияларни татбиқ этиш маркази

Директор З.Хакимов

М.У.

2020 йил « 20 » сенга

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси
Қишлоқ хўжалиги вазирлиги Ўқув
юртлари ва малака ошириш бўлими

Бошлиқ Ш.Жониқулов

М.У.

2020 йил « 30 » сенга

Тошкент молия институти

Ректор С.У.Мехмонов

2020 йил « 30 » сенга

М.У.

Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар
миллий ассоциацияси

Кенгани раиси М.М.Тулаходжаева

М.У.

2020 йил « 30 » сенга

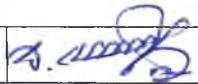
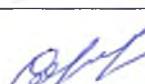
МЧЖ шаклидаги “TRANS AUDIT A”
аудиторлик ташкилоти

Директор У.И.Тулаев

2020 йил « 30 » сенга

**5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишилоқ хұжалигіда) таълим йұналиши
бүйіча малака талаблари ва үқув режасини ишлаб чикувчи
Ишчи гурұх таркиби**

т/р	Ишчи гурұх раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
Раис			
1	Д.Мамадияров	Агрологистика ва бизнес факультети декани	
Аъзолари:			
2	Б.Менгликулов	Агрологистика ва бизнес факультети ҮУК раиси, ишчи гурұх раиси үринбосари	
3	Р.Дусмуратов	Бухгалтерия ҳисоби, таҳлил ва аудит кафедраси мудири	
4	И.Давлетов	Бухгалтерия ҳисоби, таҳлил ва аудит кафедраси доценти	
5	А.Болтаев	Бухгалтерия ҳисоби, таҳлил ва аудит кафедраси катта үқитувчиси	
6	Э.Юсупов	Агробизнес ва инвестицион фаолият кафедраси мудири	
7	З.Сиддиқов	Агробизнес ва инвестицион фаолият кафедраси доценти	
87	М.Сайдов	Агрологистика кафедраси мудири	
9	З.Кушаров	Ахборот технологиялари ва математика кафедраси мудири, доцент	

Үқув ишлари бүйіча проректор

С.Я.Исламов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
бакалавриат таълим йўналишлари (магистратура мутахассислари) учун янгидан яратиладиган малака талабларига
киритиладиган кадлар истеъмолчиларининг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари қасбий
фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (қасбий компетентлик талаблари)

т/р	Вазирлик(идора)нинг ташкilot(корхона)лари учун кадр тайёрланаётган бакалавриат таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги)		Вазирлик(идора)нинг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари қасбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (қасбий компетентлик талаблари)
	Шифри	Номи	
1	5230 900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигига)	<p>Битирувчи қўйидаги қасбий компетенция ва қобилияtlарга эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> – хўжалик субъектларида бухгалтерия ҳисоби, иқтисодий таҳлил ва аудиторлик фаолиятини ташкил этиш ва амалга ошириш; – бухгалтерия ҳисоби, иқтисодий таҳлил ва аудит соҳаларига тегишли мамлакатдаги ва хорижий давлатлардаги фан-техника ютукларини, махсус адабиётларни ва бошқа илмий-техник ахборотларни ўргана олиш; – мавзу бўйича иқтисодий ахборотларни йиғиш, таҳлил қилиш ва тизимлаштириш ишларини амалга ошириш; – интернет тармогидан энг янги илмий-техник ютуклар ҳақида маълумотларни тўплаш ва таҳлил қилиш; – илмий-тадқикот натижаларини амалиётга қўллаш жараёнларида катнашиш; – бухгалтерия ҳисоби ва аудитнинг моҳиятини ўрганиш, концепциялар, тамойиллар ва мақсадларни ишлаб чиқиши ва татбик қилиш; – даромад ва харажатлар шаклланиши, бухгалтерия ҳисобининг миллий стандартлари, хўжадик юритувчи субъектларнинг молиявий-хўжалик фаолиятини таҳлил қилиш; – иқтисодий таҳлил усуслари, асосий воситалардан фойдаланишининг самарадорлиги ва хўжалик юритувчи субъект рентабеллиги, хўжалик юритувчи субъект ва ташкilotларнинш молиявий ҳолатини таҳлил қилиш; – аудитнинг обьекти, сифати ва соҳалари ҳамда аудит ўтказишни ташкил этиш; – аудитнинг миллий стандартларини, аудитни тартибга солишнинг конуний ва меъёрий хужожатларини ўрганиш; – хўжалик юритувчи субъектларда бухгалтерия ҳисобини ташкил этиш – ички хўжалик назоратини ўрнатишда консалтинг хизматларни кўrsатиш ва маслаҳатлар

			<ul style="list-style-type: none"> бериш; – хўжалик юритувчи субъектларни зарурий услугубий материаллар билан таъминлаш; – хўжалик юритувчи субъектларда бухгалтерия хизмати ишини режалаштириш ва ташкил этиш; – ички аудит хизмати ишини режалаштириш; – ички аудит хизмати ишини амалга ошириш; – ташкил аудиторлик текникувларини ташкил қилиш ва ўтказиш; – бухгалтерия хисоби ва аудитда ахборот технологиялар тизимини яратиш вв улардан фойдаланиш билан боялиқ бўлган ишлаб чикариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ва механизмларини ишлаб чиқиш; – хўжалик юритувчи субъектларда ишлаб чикариш ва хизмат кўрсатиш жараёнларини назорат қилишда иштирок этиш; – самарали бошқарув қарорларини қабул қилиш; – иш режасини тузиш ва бу ишни назорат қилиш, ишни бажариш учун зарур бўлган ресурсларни режалаштириш, ўз ишининг натижаларини баҳолаш ва назорат қилиш тизими талабларига мослигини мониторинг қилиш.
2	5A230901	Бухгалтерия хисоби (қишлоқ хўжалигига)	<p>Битирувчи қуидаги қасбий компетенция ва қобилиятларига эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> – қишлоқ хўжалик корхоналарида бухгалтерия ишларини режалаштириш, ташкил этиш ва назорат қилиш бўйича Ўзбекистон Республикаси меъёрий-хукуқий хужожатларидан фойдалана олиш; – қишлоқ хўжалик корхоналарининг ўрта ва узоқ муддатли молиявий бюджетларини тузиш; – қишлоқ хўжалик корхоналари молиявий кўрсаткичларини баҳолаш; – қишлоқ хўжалик корхоналари молиявий фаолият даромад манбаларини шаклантириш; – фан ва техника ишланмаларини қишлоқ хўжалик корхоналарининг бухгалтерия хисоби хизмати амалиётiga жорий этиш; – қишлоқ хўжалик корхоналарининг барқарорлигини ошириш ва уни модернизациялаш орқали ривожлантириш йўлларини ишлаб чиқа олиш; – қишлоқ хўжалик корхоналарининг бухгалтерия ҳисобини амалга оширишда дастур ва режа лойиҳасини ишлаб чиқиш; – бажарилаётган бухгалтерия хисоби соҳасидаги амалий ишлар мавзуси бўйича иқтисодий моделларни ишлаб чиқиш ва татбиқ қилиш; – намунавий бухгалтерия ҳисобига оид бошлангич ва йиғма хужожатларни ишлаб чиқиш, такомиллаштириш ва уларни амалиётга кўллаш, бухгалтерия ҳисобининг компьютерлаштирилган слакларини (1С- Бухгалтерия, 1Uz бухгалтерия, Бухгалтерга

		<p>электрон мадад ва бошқа) билиш ва қўллай олиш;</p> <ul style="list-style-type: none"> – илмий ва амалий фаолиятда бухгалтерия хисобини амалга ошириш воситаларини ривожлантириш ва улардан фойдаланиш; – бухгалтерия хисобини юритиш, молиявий ҳисботни тузиш ва уни тақдим этиш; – аграр сектор корхоналарининг молиявий фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш учун молиявий ва иктисадий ахборотларни таҳлил қилиш; – таҳлилий ҳисботларни тайёрлаш, олиб борилган тадқикот натижаларини изоҳлаш ва шарҳлаш; – молиявий барқарорликни таъминлаш ҳамда унинг кўшимча манбаларини шакллантиришни билиш, таҳлил қилиш, хуносалар бериш ва таклифларни ишлаб чиқиш; – бухгалтерия хисобини ташкил қилиш ва юритиш бўйича ахборот коммуникацион технологияларга асосланган дастурларни ишлаб чиқиш; – мутахассисликка мос янги илмий натижалар, илмий адабиётлар ёки илмий-тадқикот лойихаларини таҳлил қилиш; – ўтказилаётган илмий-тадқикот лойихалари мавзуси бўйича моделлар, алгоритмлар, методлар ишлаб чиқиш; – намунавий методикалар ва бошқалар бўйича тадқикотлар ўтказиш ва уларнинг натижаларига ишлов бериш; – илмий ва тушунтириш хатларини ишлаб чиқиш; – ўтказилаётган тадқикотлар мавзуси бўйича илмий шарҳларни ишлаб чиқиш, реферат ва библиографияларни тузиш; – илмий семинарлар ва илмий жараёнда иштирок этиш; – илмий журналларда мақолалар чоп этиш; – бухгалтерия хисоби хизматини ташкил қилиш ва бошқариш жараёнларини режалаштириш, фавқулодда содир бўлиши мумкин бўлган хавф-хатарларни таҳлил қилиш, бухгалтерлар гурухи жамоасини бошқариш; – e-learning ва m-learning технологиялари асосида корпоратив ўқитиши ташкил қилиш ва корпоратив маълумотлар базасини ривожлантириш; – бухгалтерия иш сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиш ва татбиқ қилиш; – бухгалтерия ишлари ва бухгалтерлик профессонал хизматларни самарали амалга ошириш учун зарур бўлган жараёнлар ва ресурсларини режалаштириш; – замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардаи фойдаланиш билан боғлик бўлган бухгалтерия хисоби хизмати мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - механизмларини ишлаб чикиш; - замонавий педагогик ва ахборот-коммуникацион технологиялар, ўкув тарбиявий фаолиятнинг интерактив методларини қўйлаган ҳолда педагогик фаолиятни олиб бориш; - маҳсус фанларни ўқитиши методикасидан фойдаланиш ва уларни такомиллаштириш; - бухгалтерия хисоби фанлари бўйича маъруза, амалий машғулотларни олиб бориши, ишлаб чиқариш малака амалиётларига раҳбарлик килиш; ўкув услубий кўрсатмалар, маъруза матнлари, амалиёт машғулотларидан қўлланмалар, тарқатма материаллар, ўкув фанлари ишчи дастурлар, календар режа, талабалар билимини рейтинг назорати жадвалини тузиш ва бошқа ўкув услубий ҳужжатларни тайёрлаш; - талабалар билимини назорат қилишда рейтинг тизими Низомидан тұғри фойдаланиш; - ўз мутахассислик фаолияти ва бошқа турдош касбларга самарали мослаша олиши керак.
--	--	---

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги
Ўкув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи

Ш.Жониколов

Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси

М.М.Тулаходжаева

МЧЖ шаклидаги “TRANS AUDIT A” аудиторлик ташкилоти директори

У.И.Тулаев

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўкув режаларини ишлаб чиқиши бўйича турдош олий таълим муассасалари билан
КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Қибрай тумани

“_” 2020 йил

Қатнашдилар: Узбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўкув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи – Ш.Жоникулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши раиси - А.Хайтов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-мухитни муҳофаза килиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдураззақов, Лимон етиштирувчилар ва экспорт килувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, “Ўзбекпаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўкув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, “Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Курбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси-М.Тулаходжаева, Бағдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Фалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – К.Кувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-К.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биалогияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги “Бағдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиз экинлари ва картошкачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-мухит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори-С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жихатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институти директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори-Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори-Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори-Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори-К.Комилов, Тошкент давлат аграр университети ўкув ишлари бўйича проректори - С.Исламов, ТДАУ Нукус филиали директори-Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори-А.Жўраев, ТошДАУ ўкув-услубий бошқармаси бошлиғи-М.Атабаев, таянч ва турдош олий таълим муассасаларининг факультет деканлари, кафедра мудирлари ва етакчи профессор-ўқитувчилари ва таклиф этилганлар

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини

ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартағи ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари иштирокида 2020/2021 ўкув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича хорижий тажрибалар асосида тайёрланган малака талаблари ва ўкув режаларини мухокамаси.

Сўзга чиқди: А.Холиков – Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартағи ПФ-5953-сонли фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилдан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гурухлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва қўнималарига қўйиладиган талаблар, худудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларида белгиланган вазифалар, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида ҳисоботлари ва таклифлари асосида хорижий тажрибаларни инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилган.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти, Самарқанд ветеринария медицинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, КарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва корхонларнинг малакали мутахассислари иштирокида мухокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги илмий ишлаб чиқариш маркази тизимидағи илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан такриздан ўтказилган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги

343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳакида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гурухлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳакида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаблари ва ўкув режалари ҳакида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Эшитилди: ТДАУ ректори Б.А.Сулаймонов – Узбекистон Республикаси Президентининг “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирликлар, идоралар, ташкилотлар ва корхоналарнинг таклифлари асосида 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича 2020/2021 ўкув йилидан бошлаб таълимнинг кредит-модуль тизимида тайёрлаш йўлга кўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талабалар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўкув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талабалар учун ўқиш муддати 2 йил этиб белгиланади. Бакалавриат таълим йўналишларининг сиртқи таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич жорий этилади.

Университет ишчи гурухлари томонидан ривожланган хорижий тажрибалар асосида қуйидаги 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўкув режалар ишлаб чиқилди:

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари номи	
	шифри	
Бакалавриат таълим йўналишлари		
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (дэҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашиб экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (екин турлари бўйича)

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари номи	
	шифри	номи
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уругчилиги (екин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зоинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етишириш ва қайта иглаш технологияси
20	5411200	Манзарали боғдорчилик ва кўкарамзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик
23	5411700	Иссикхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигига)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигига)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигига)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (екинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик дехқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (екинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки иглаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта иглаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етишириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкарамзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари номи	
	шифри	
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигига)

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йигилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йигилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақами иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартағи ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилидан кредит-модуль тизимиға ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-хукуқий хужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўкув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига белгиланган муддатда тақдим этилсин.

Мажлис раиси

Котиб

Б.А.Сулаймонов

Д.М.Мустафакулов

**Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ,
ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти,
бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари
бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб
чиқарувчилар ва асосий кадрлар истеъмолчилари ўртасида**

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Қибрай тумани

“___” _____ 2020 йил

Биз қуида имзо чекувчилар - Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиги - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи – Ш.Жониқулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиги ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши раиси - А.Хайтов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдураззақов, Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, “Ўзбекпаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, “Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Курбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси-М.Тулаходжаева, Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Ургучиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Қувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биалогияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги “Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиз экинлари ва картошкачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ

хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-мухит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори - С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жихатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтини директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори - Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори - Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария мадецинаси инситути ректори - Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори - К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори - Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори - А.Жўраев, Тошкент давлат аграр университети ўкув ишлари бўйича проректори - С.Исламовлар Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартағи ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўкув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, **25** та бакалавриат таълим йўналишлари ва **33** та магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўкув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари томонидан муҳокамадан ўтказилиб, келишилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўкув режаларининг мазмуни билан танишириб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
Бакалавриат таълим йўналишлари		
1	5230100	Иктисодиёт (қишлоқ хўжалигига)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигига)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигига)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигига)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротурпроқшунослик
10	5410200	Агрономия (дехқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (екин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (екин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зоинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали боғдорчилик ва кўкарамзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик
23	5411700	Иссиқхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротуроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гурухлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гурухлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етишириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон Қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-хукуқий хужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўкув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Кишлоқ хўжалиги вазирлиги кадрлар ва ўкув юртлари бошқармаси бошлиғи

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
олий таълим муассасалари фасилитини
мувофиқлаштириш бош бошқармаси
бошлиғи

Вазирлар Маҳкамаси
Ўсимликлар карантини
инспекцияси бошлиғи ўринbosари

Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари
ва томорқа ер эгалари Кенгаши раиси

Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари,
геодезия, картография ва давлат кадастри
давлат қўмитаси раиси ўринbosари

Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси

Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза
қилиш давлат қўмитаси раиси

Лимон етиштирувчилар ва экспорт
қилувчилар уюшмаси раиси

“Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўкув
юртлари ва илмий муассасалари билан
ишлаш бошқармаси бошлиғи

“Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси
биринчи ўринbosари

Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини
ривожлантириш агентлиги директори

Абдуалимов
VA O'QUV
YURTLARI
BOSHQARMASI
A.Холиков

Б.Муродов

А.Хайтов

М.Рузметов

И.Бакиров

Б.Кўчкоров

Н.З. Фахрутдинов

Ш.Абдулазизов

Р.Курбонов

Н.Э.Нажимов

“Узагрокимёхимоя” АЖ раиси ўринбосари Р.Очилов

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги хузуридаги
Уруғчиликни ривожлантириш маркази
директори

“Фалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш
корхонаси директори

Ўсимликларни ҳимоя қилиш
тадқиқот институти директори

Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот
институти директори

Академик М.Мирзаев номидаги
“Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик
илмий тадқиқот институти” бош директори

Ўсимликишунослик илмий тадқиқот
институти директори

“Сабзавот-полиз экинлари ва
картошкачилик” илмий тадқиқот институти
директори

Тошкент давлат аграр университети ўкув
ишлари бўйича проректори

Ш.Намазов

Б.Холмухаммедов

А.Учаров

А.Хамзаев

Ю.Саймназаров

А.Аманов

Р.Низомов

С.Исламов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий таълим министри ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор технологияларни татбиқ этиш маркази ва Тошкент давлат аграр университети ҳамкорлигига тайёрланган 5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигига) бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларига

ТАҚРИЗ

Республикамизда бакалавриат таълим йўналишлари бўйича таълим бериш ўрнатилган тартибда тасдиқланадиган давлат таълим стандартлари ва малака талабларига мувофиқ амалга оширилади. Мамлакат ижтимоий-иктисодий ҳаётида рўй берадиган улкан ўзгаришлар таълим соҳасини, хусусан, унинг асосий меъёрий хужжатларидан бири бўлган малака талабларини мунтазам такомиллаштириб боришни тақозо этади.

5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигига) бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари мазмунан илгари амалда бўлган малака талабларидан фарқ киласди. Хусусан, унда қишлоқ хўжалигига амалга оширилаётган иктисодий ислоҳотлар жараёнининг хозирги ҳолати ҳамда соҳага оид энг илғор халқаро тажриба инобатга олинган.

Тақризга тақдим этилган 5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигига) бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларида бакалавриат таълим йўналиши талабаларининг молиявий-иктисодий, ташкилий-бошқарув ҳамда таҳлил ва назорат фаолиятига қўйилган талаблар келтириб ўтилган. Ишлаб чиқилган малака талабларининг яна бир устун жиҳати, унда ўкув жараёнида ўқитилаётган фан профилига мос, таянч маълумот ёки тегишли йўналишга мос илмий даражага эга педагог кадрлар томонидан ташкил этилишига алоҳида эътибор қаратилган.

Юқорида кайд этилганлардан келиб чиккан ҳолда шуни таъкидлаш жоизки, Ўзбекистон Республикаси Олий таълимни ривожлантириш

тадқиқотлари ва илғор технологияларни татбиқ этиш маркази ва Тошкент давлат аграр университети ҳамкорлигига тайёрланган 5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (кишлоқ хўжалигига) бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари шаклланган ва мазмунан ўрнатилган талабларга жавоб беради.

Шуни инобатга олган ҳолда мазкур малака талабларини қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда. тасдиқлаш ва ўқув жараёнларига татбиқ этиш учун тавсия этиш мумкин.

Ўзбекистон Бухгалтерлар ва аудиторлар

миллий ассоциацияси Бошкарув

кенгаши раиси, и.ф.д., профессор

М.М.Тулаходжаева

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий таълим мини ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор технологияларни татбиқ этиш маркази ва Тошкент давлат аграр университети томонидан 5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигига) бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларига

ТАҚРИЗ

Республикамизда аграр тармоқни ҳар томонлама босқичмабосқич барқарор иқтисодий ривожлантириш, унинг рақобатбардошлигини таъминлаш борасида қатор салмоқли ютуқларга эришилди. Испоҳотларнинг ҳозирги босқичида мамлакатимиз қишлоқ хўжалигига хусусий мулк эгалари синфини шакллантириш, уларни ижтимоий иқтисодий ривожлантириш, тармоқ иқтисодиётини янада эркинлаштириш ва амалга оширилаётган испоҳотлар кўламини кенгайтириш муҳим аҳамият касб этади. Бу эса ўз навбатида ишлаб чиқаришда инсон омили ролини кескин оширишни, тармоқни мазкур масалаларнинг назарий ва амалий жиҳатларини чуқур тадқиқ қилиш имкониятига эга бўлган етук, юқори малакали кадрлар билан таъминлашни талаб этади.

5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигига) бакалавриат таълим йўналиши бўйича тайёрланган мазкур малака талаблари мазмунан илгари амалда бўлган малака талабларидан фарқ қиласди. Мазкур малака талаблари, жаҳон таълим тизимидағи етакчи мамлакатлар таълим стандарти тажрибасини умумлаштирилган ҳолда ишлаб чиқилганлигини таъкидлаш лозим. Шунингдек, тақризга тақдим этилган бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талабларида бакалавриат талабаларининг ишлаб чиқариш ва ўқув амалиётларини ташкил қилиш борасида қўйиладиган талаблар келтириб ўтилган.

Юқорида қайд этиб ўтилганлардан келиб чиққан ҳолда шуни таъкидлаш жоизки, Ўзбекистон Республикаси Олий таълимни ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор технологияларни татбиқ этиш маркази ва Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган 5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талаблар шаклланган ва мазмунан ўрнатилган талабларга жавоб беради.

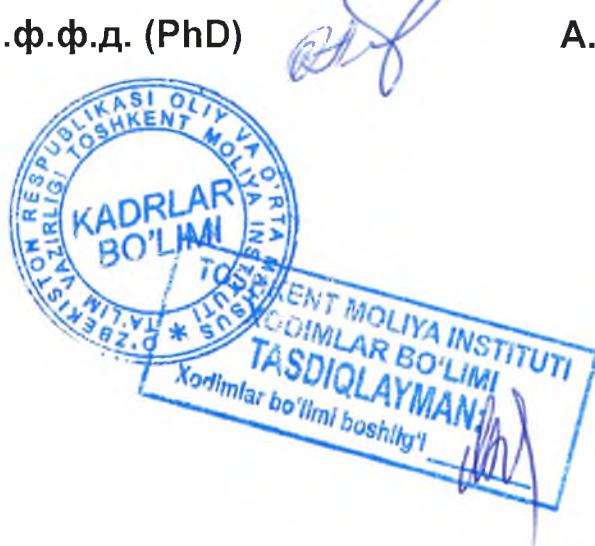
Шуни инобатга олган ҳолда мазкур давлат таълим стандартини қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда тасдиқлаш ва ўқув жараёнларига татбиқ этиш учун тавсия этиш мумкин.

Тошкент молия институти

Бухгалтерия ҳисоби кафедраси

доценти, и.ф.ф.д. (PhD)

А.Остоноқулов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий таълим мини ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор технологияларни татбиқ этиш маркази ва Тошкент давлат аграр университети ҳамкорлигидатайёрланган 5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларига

ТАҚРИЗ

5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) йўналиши – қишлоқ хўжалиги корхоналарида бухгалтерия ҳисобини ташкил этиш ва юритиш бўйича мутахассис тайёрлайдиган таълим йўналиши бўлиб, унинг асосий вазифаси аграр соҳа, хусусан, агрофирмалар; фермер хўжаликлари; агромашсервис корхоналари ва лизинг компаниялари; машина-трактор парклари ва муқобил машина-трактор парклари; тайёрлов-таъминот корхоналари; давлат ва маҳаллий бошкарув органлари, иқтисодиёт ва молия бошқармалари; давлат солиқ тизими органлари ҳисоб ишларини ташкил этиш ва бошқариш ҳамда илмий- тадқиқот муассасаларида фаолият юритувчи малакали кадрлар тайёрлашдан иборат.

Бугунги кунда замон талабларидан келиб чиқсан ҳолда малака талаблари такомиллаштирилиб борилмоқда. Малака талабларини такомиллаштиришдан мақсад танланган йўналиш бўйича олинган назарий билимларни амалиётга қўллаш кўникумларини кучайтиришдан иборат.

Тақризга берилган бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларида бакалаврлар касбий фаолиятининг умумий тавсифи, уларнинг тайёргарлик даражасига ҳамда таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонуни, Кадрлар

тайёрлаш Миллий дастури ҳамда олий таълим соҳасидаги халқаро ҳужжатлар талабларига мос равишда ёритилган.

Ўзбекистон Республикаси Олий таълимни ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор технологияларни татбиқ этиш маркази ва Тошкент давлат аграр университети ҳамкорлигига тайёрланган 5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларида соҳага оид энг илғор халқаро тажриба ҳамда тармоқда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар жараёни инобатга олинган ҳолда унинг илгари амалда бўлган таълим йўналишининг малака талабларига нисбатан мазмунан бойитилганлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим.

5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талаблари мантиқан тўғри шаклланган ва мазмунан ўрнатилган талабларга жавоб беради. Шуни инобатга олган ҳолда мазкур малака талаблари қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда тасдиқлаш ва ўқув жараёнларига татбиқ этиш учун тавсия этилиши мақсадга мувофиқ ҳисобланади.

МЧЖ шаклидаги “TRANS AUDIT A”

аудиторлик ташкилоти директори, и.ф.н.

У.И.Тулаев

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналиши бўйича Мувофиқлаштирувчи Кенгаш “Аграр, ўрмон, балиқчилик хўжалиги ҳамда қишлоқ хўжалиги менежмент” ўқув-услубий бирлашмаси йигилишининг 4-сонли

БАЁННОМАСИ

“5” август 2020 йил

Кибрай тумани

Қатнашдилар: Бирлашма раиси–Б.А.Сулаймонов

Аъзолари: ТошДАУ, ТИҚХММИ, СамВМИ, АндҚХАИ, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари ўқув ишлари бўйича директор ўринбосарлари, ўқув-услубий бошқарма (бўлим) бошликлари, факультет деканлари, кафедра мудирлари ва таклиф этилганлар

Ўқув-услубий бирлашма котиби: Ўқув-услубий бошқармаси ўқув ишлари бўйича инспектори Д.М.Мустафакулов

Ўқув-услубий бирлашманинг 38 нафар аъзоларидан 31 нафари ҳамда таклиф этилганлар 7 нафар.

К У Н Т А Р Т И Б И:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 марта ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйргида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларининг муҳокамаси.

Эшитилди: Ўқув-услубий бирлашма раиси Б.А.Сулаймонов:

1. Ҳаммангизга маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 30 июлдаги “Аграр таълим тизимини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4795-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб босқичма-босқич 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича таълимнинг кредит-модуль тизимида кадрлар тайёрлаш тизими йўлга қўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талabalар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўқув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талabalар учун ўқиш муддатини 2 йил этиб белгиланади. Бакалавриат таълим йўналишларининг сиртқи таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич йўлга қўйилади.

Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та

бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта маҳсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўнилмаларига қўйиладиган талаблар, худудларни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш дастурида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотлар ва берилган таклифлар асосида хорижий тажрибаларни инобатга олган ҳолда ишлаб чикилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгаририш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни мухокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар: Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар инситути ректори К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори Э.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори А.Жўраев университет профессорлари Х.Атабаева, Р.Дусмуратов, Х.Кимсанбоев, У.Норкулов, доцентлар З.Юлдашева, А.Хакимов, М.Атабаевлар сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазалари ва таклифларини ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан 2020 йил 30 июля қабул қилинган ПҚ-4795-сонли қарори республикамизда аграр таълим тизимини янада такомилаштириш, қишлоқ хўжалиги соҳаси учун юқори малакали рақобатбардош кадрлар тайёрлаш, кадрлар истеъмолчиларининг талаблари асосида тор мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлаш тизимини тартибга солиши ҳамда ўз вақтида қабул қилинган қарор эканлиги ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирилди.

Эшитилди: Университет ўқув ишлари бўйича проректори С.Исламов-Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта маҳсус малакали кадрлар бўлган реал эҳтиёжлари, уларнинг касбий малака ва тажрибасини ошириш борасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида таклифлари ва фикрлари-мулоҳазалари асосида ишлаб чикилди. Таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишида Япония, Хитой, Корея, Индонезия, АҚШ, Германия, Англия каби ривожланган хорижий давлатларнинг энг илфор тажрибасилари чукур ўрганилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, Самарқанд ветеринария медицинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, ТДАУнинг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, ҚарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва

корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида куйидаги бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари мухокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги соҳасида фаолият юритаётган илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан экспертизадан ўтказилди:

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари номи	
	шифри	номи
Бакалавриат таълим йўналишлари		
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротурпроқшунослик
10	5410200	Агрономия (дехқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (екин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (екин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зоинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали боғдорчилик ва кўкаlamзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкочилик
23	5411700	Иссикхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротурпроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гурухлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гурухлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини саклаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаlamзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигига)

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йиғилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

- Узбекистон Республикаси Президентининг “Узбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Узбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 марта ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Узбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириги ҳамда Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон бўйругида белгиланған вазифаларни

ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гурухлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-хуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандартлари, малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига тақдим этилсин.

Мажлис раиси

Котиб

Б.А.Сулаймонов

Д.М.Мустафакулов

**5230900 - Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида) бакалавриат
йўналиши малака талабарини ишлаб чиқилишига**
ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит бакалавриат таълим йўналиши малака талабини ишлаб чиқишида қуидаги меъёрий-хукукий хужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида” ПФ-4947-сон Фармони;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сон Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сон Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 8 майдаги “Тошкент давлат аграр университетида олий маълумотли кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3704-сон Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июнданги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сон Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 апрелдаги «Қишлоқ хўжалиги соҳасида давлат бошқаруви тизмини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПФ-5708-сон Фармони;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 19 августдаги «Тошкент давлат аграр университети фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4421-сон Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 8 октябрдаги «Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида»ги ПФ-5847-сон Фармони;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 23 октябрдаги «Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг 2020-2030 йилларга мўлжалланган стратегиясини тасдиқлаш тўғрисида»ги ПФ-5853-сон Фармони

Малака талабини ишлаб чиқишида бакалавриат таълим йўналиши битириувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Янги бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми янги малака талаби бўйича бакалавриатда “Табиий-илмий ва гуманитар фанлар” блокининг умумий юклама ҳажми 26,6 %, “Умумкасбий фанлар” блокининг ҳажми 38,5 %, “Ихтисослик фанлари” блокининг ҳажми 30,7 % қилиб белгиланди. Шу билан бирга бакалавриатда назарий таълим билан ишлаб чиқаришни боғлаш учун малакавий амалиёт муддатлари 22 ҳафта, аудитория машғулотларининг ҳафталик юкламаси 30 соат қилиб белгиланди.

Ушбу малака талаби “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг максади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармон ва Қарорлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорларини мукаммал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талаби дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсий қадриятлар тамоиллари ҳисобга олинди.

Малака талаби асосида таълим оловчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий қўникма шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади.

Ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим оловчиларнинг қобилияtlари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим оловчилар ва битиравчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатлени баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий қоидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг қулайлиги - унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқиша мухим аҳамият касб этди.

5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит бакалавриат таълим йўналишига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди.

Малака талабини ишлаб чиқиша мамлакат ижтимоий-иқтисодий тарақиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиғиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар исьемолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишили шароитлар яратиш, олий таълим давлат таълим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Ўқув ишлар бўйича проректор

С.Я.Исламов

**5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит бакалавриат таълим йўналиши
малака талабларини халқаро тажрибалар билан қиёсий таққослаш
тұғрисидаги таҳлилий маълумотлар**

Европа ва АҚШ таълим системаси кредит тизимиға асосланган, ҳар бир фан бўйича белгиланган кредит бали мавжуд 1 кредитдан 4 кредит баллгача.

Талаба хоҳлаган вактда ушбу фан ўқитувчи томонидан ўтилаётганига қараб дарсга қатнашиши мумкин. Белгиланган дарс соати тугагач ўрнатилган тартибда имтиҳон топшириб белгиланган кредит балини олади. Кейинчалик ана шу кредит баллари етарли бўлса 3,5 йилдан 5-6 йилгача муддатда бакалавр йўналиши бўйича бакалавр даражасини олиши мумкин.

Бухгалтерия ҳисоби ва аудит бакалавриат таълим йўналиши ҳозирги кунда жуда долзарб йўналиш бўлиб, нафақат Ўзбекистон Республикаси балки бошқа Европа, Америка, Осиё, МДҲ давлатлари қишлоқ хўжалиги тизимида бухгалтерия ҳисоби ва аудит ҳам доимий изланишни, таҳлил қилишни ва ривожлантиришни талаб қилмоқда. Юкоридаги маълумотларга асосан шуни айтиш мумкинки, давлатимизда яратилаётган *Бухгалтерия ҳисоби ва аудит* таълим йўналишининг малака талаби жаҳон стандартларига мос равишда бўлиб, бошқа давлатларнинг таълим дастурларига ўхшаш томонлари ҳамда ўзига хос хусусиятлари билан ажралиб туради.

Бухгалтерия ҳисоби ва аудит таълим йўналиши бўйича малака талаби Америка Кўшма штатлари ва Буюк Британия давлатлари малака талаблари билан таққосланган ҳолда тузилди.

Ўқув ишлари бўйича проректор

С.Я.Исламов

С.Я.Исламов

**5230900–Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хұжалигыда) таълим
йұналиши малака талабарининг халқаро миқесдеги
малака талаблари билан қиёсий таққослаш**

Бакалавриатда таълим жараёнининг умумий күрсаткышлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалавриат)	Америка Күшма Штатлари (бакалавриат)	Буюк Британия (бакалавриат)
1.	Бошланиши	Академик лицей, касб ҳунар колледжлари ва мактаблардан сұнг	1. 12 йиллик мактабдан кейин 2 йил колледжа ўқыйди. Үндан кейин бакалавриатта ўқишга киради. 2. 12 йиллик мактабдан кейин бакалавриатта ўқишга киради.	Мактабни битирғандан кейин
2.	Давомийлиги	4 йил	3-4 йил	3 йил
3.	Таълим олувчилар сони	20-25 ва ундан ортиқ	20-30 ва ундан ортиқ	15-30 ва ундан ортиқ
4.	Ўтиш жойлари	Университет факультетлари, аудиториялар, заллар, лабораториялар, илмий-тәдқиқот институтлари, ишлаб чыкаш корхоналари ва ташкилотлари	Университет факультетлари, аудиториялар, заллар, лабораториялар ва кампуснинг бошқа жойлари	Университет факультетлари, аудиториялар, заллар, лабораториялар ва кампуснинг бошқа жойлари
5.	Таълим берувчилар	Фан бүйіча таянч маълумотга, билимга, малака ва күникмага эга бўлган юқори малакали ўқитувчилар, фан номзоди ва доцентлар, фан доктори ва профессорлар, шунингдек, юқори ишлаб чыкаш тажрибасига эга бўлган малакали мутахассислар	Университетдаги профессор- ўқитувчилар, кичикроқ гурухларда магистрлар, турли корхоналардан вакиллар	Университетдаги профессор- ўқитувчилар, кичикроқ гурухларда магистрлар, турли корхоналардан вакиллар
6.	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш	факультет декани, “Бухгалтерия ҳисоби, таҳлил ва аудит” кафедраси мудири, дарс берувчи профессор-ўқитувчилар	дарс берувчи профессор-ўқитувчилар томонидан назорат қилинади	дарс берувчи профессор-ўқитувчилар томонидан назорат қилинади

Бакалавриатда таълим жараёнининг таркиби

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси	Америка Қўшма Штатлари	Буюк Британия
1.	Назарий таълим	Асосий қисми маъруза кўринишида университет аудиторияларида ўтказилади	Асосан маъруза дарслари конференциялар кўринишида ўтказилади.	Асосан маъруза ва семинар дарслари кичик конференциялар кўринишида ўтказилади
2.	Амалий таълим	Ўқув режада кўрсатилган соатлар бўйича университет аудиториялари, ахборот ресурс марказларида амалга оширилади.	Амалий таълим университет аудиторияларида кичик гурухлар кўринишида ўтказилади.	Амалий таълим университет аудиторияларида кичик гурухлар кўринишида ўтказилади.
3.	Илмий – тадқиқот ишлари	Бакалавриатда таълим олувчилар танлаган мавзуси бўйича битириув ишини асосан ишлаб чиқариш корхоналари материалари асосида бажаради. Кафедра профессор-ўқитувчилари илмий раҳбар этиб тайинланади. Илмий-тадқиқот ишни бажариш давомида илмий мақолалар, тезислар ёзип, республика ва халқаро илмий анжуманларда иштирок этип билан шуғулланадилар.	Бакалавриатда талабалари ўкиш жараёнида илмий иш мавзуси танланади ва мустақил илмий изланиш кўринишида амалга оширилади. Бакалаврда ўкиш жараёнида илмий раҳбар танланади. Курс иши умумий баҳонинг 20 фоизини ташкил этади. Уни биринчи тақдимот қиласи ва ундан кейин ёzádi.	Бакалавриатда ёзма равишда 1 йил диплом ёzádi. Талабалар мустақил равишда ёzádi. Илмий раҳбар бириктирилади. Бонка ўқитувчилар ҳам бир вактда текшириб боради. Курс иши илмий-тадқиқот ишининг 30-40 фоизини ташкил қиласи. Уни биринчи тақдимот қиласи ва ундан кейин ёzádi.
4.	Мустақил таълим	Бакалаврлар назарий машғулотлар, амалий кўнимкамалар ва илмий ишлари бўйича корхона материалари, норматив хуҷоатлар, кутубхона, интернет тармоғи ва бошқа манбалардан фойдаланган ҳолда ўз билимларини оширишлари мумкин.	Мустақил таълимга соатлар ажратилмайди. 1-семестрда ҳар ҳафтада 1 та мавзу мухокама килинади. Электрон онлайн шаклида ўқитувчи назорат қиласи. Ҳар бир талаба камида 20 марта мухокамада қатнашади.	Мустақил таълимга соатлар ажратилмайди. 1-семестрда ҳар ҳафтада 1 та мавзу мухокама килинади. Электрон он-лайн шаълида ўқитувчи назорат қиласи. Ҳар бир талаба камида 20 марта мухокамада қатнашади, лекин балл берилмайди.
5.	Таълим жараёнида баҳолаш	Бакалаврларнинг назарий ва амалий кўнимкамалар, илмий-тадқиқот ишлари бўйича билимларини баҳолаш рейтинг тизими асосида жорий, оралиқ, якуний назорат кўринишида амалга оширилади. Якуний давлат аттестацияси ёзма ёки тест кўринишида амалга оширилади	Якуний назорат учун кейс берилади. Якуний назорат вақтида кейс саволларига жавоб берилади. Бундан ташқари умумий савол-ларга жавоблар берилади. Умумий баҳодан 30 фоизи оралиқ баҳолашга, 30 фоиз якунига, 20 фоиз курс ишига 20 фоизи дарсга келгани учун балл олади. 5-10 фоизгача кўшимча балларни реферат тоншириб, савол-жавоб қилиб бонус берилади ва балл олиши мумкин.	Ёзма равишда эссе ёzádi. Кейс топшириклари берилади. Якуний назоратда кейс саволларига жавоб берилади. Якуний имтиҳон 70 фозгача баҳоланади. Курс иши 30 фоиз. Кўшимча балл берилмайди. Идентификация номери талабага берилади. Имтиҳон топшираётган талабани идентификация номерини ўқитувчи билмайди. Уни фақат ёзган билимiga қараб баҳо кўйилади.

Бакалавриатда таълим жараёнининг мазмуни ва давомийлиги

Ўзбекистон Республикаси	Муддати	Америка Кўшма Штатлари	Муддати	Буюк Британия	Муддати
1 семестрда 4-5 та фан ўқитилади. 1 йилда жами 8-9 та, 4 йилда 34 та фан ўқитилади.	4 йил	1 семестрда камида 4 та, кўпли билан 7 та, 1 йилда 8 та кўпли билан 14 та фан ўқитилади. 4 йилда жами 16-28 та фан ўқитилади	4 йил	1 семестрда 4 та, кўпли билан 7 та, 1 йилда 8 та фан, кўпли билан 14 ўқитилади.	3 йил

5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит (кишлөк хўжалигида) йўналиши бўйича хорижий олий ўкув юртлари билан таққослама тахлил

№	Тошкент давлат аграр университети (Ўзбекистон)	Augsburg College (USA)	Nottingham Trent University (United Kingdom)	Тошкент давлат аграр университети (Ўзбекистон)	№
	Бакалавр - Бухгалтерия хисоби ва аудит (аграр сектор бўйича)	Бакалавр - Bachelor in Accounting	Бакалавр - Accounting and Finance	Бакалавр- Бухгалтерия хисоби ва аудит (аграр сектор бўйича)	
	9288 соат (4 йил учун)	5400 соат (4 йил учун)	4200 соат (3 йил учун)	7200 соат (4 йил учун)	
	www.agrar.uz	www.augsburg.edu	www.ntu.ac.uk	www.agrar.uz	
Табиий-илмий ва гуманитар фанлар					
1-16.	Биринчи блок фанлари	-	-	Биринчи блок фанлари	1-9.
Умумкасбий фанлар					
17	Иқтисодиёт назарияси	Economics 101 (Экономика)	Economics Экономикс	Иқтисодиёт назарияси	10
-	-	-	-	Эконометрика	11
18	Статистика	STAT 351 (Статистика)	STAT 355 (Статистика)	Статистика	12
19	Менежмент. Маркетинг	Management 101 Marketing 101	Management 101 Marketing 101	Менежмент. Маркетинг	13
20	Микроиктисодиёт	1.MICRO PRINCIPLES 2. Behavioral Economics	MICRO PRINCIPLES (Принципы микроэкономики)	Микроиктисодиёт.	14
21	Макроиктисодиёт	MACRO PRINCIPLES (Принципы макроэкономики)	MACRO PRINCIPLES (Принципы макроэкономики)	Макроиктисодиёт	
22	Молия	Finance 101	Financing Финансирование	Молия	15
23	Суғурта иши	-	Accountability of Corporations or Forensic Accounting and Assurance	Суғурта иши	16
24	Пул, кредит ва банклар	ECON 121 ACCT I	-	Пул ва банклар	17
25	Молия бозори	-	Leadership and Employability	Молия бозори ва молиявий технологиялар	18
26	Бюджет хисоби	-	-	Бюджет хисоби	19
27	Молиявий менежмент	FIN 331 – Financial Management	Financial Management	Молиявий менежмент	20
28	Инвестиция	Finance 101		Инвестиция ва инновациялар	21
29-33	<i>Танлов фанлари</i>	-	-	<i>Танлов фанлари</i>	22

Ихтисослик фанлари					
34	Бухгалтерия хисоби назарияси	• ACC 221 – Introductionto Financial Accounting • ACC 222 – Introductionto Managerial Accounting	Financial Accounting	Бухгалтерия хисоби назарияси	23
35	Иқтисодий таҳлил назарияси	-	-	Иқтисодий таҳлил назарияси	24
36	Солиқлар ва солиққа тортиш	ACC 326 – Tax Accounting	Taxation	Солиқлар ва солиққа тортиш	25
37	Бухгалтерия хисоби	ACC 322 – Accounting Theory and Practice I ACC 323 – Accounting Theory and Practice II ACC 324 – Managerial Cost Accounting	Financial Accounting, Management Accounting	Бухгалтерия хисоби	26
38	Аудит	ACC 423 – Auditing	-	Аудит	27
39	Иқтисодий таҳлил	Current issues in project analysis	Project evaluation and analysis of investment decisions	Молиявий таҳлил	28
40	-	-	-	Аудитнинг халқаро стандартлари	29
41	-	-	-	Молиявий хисоботнинг халқаро стандартлари	30
42-43	Танлов фанлари	-	-	Танлов фанлари	31
Қўшимча фанлар					
44-46	Қўшимча фанлар	-	-	Қўшимча фанлар	32-34

ТДАУ ўкув ишлари бўйича проректор *С.Я.Исламов*

Bachelor in Accounting

Augsburg College /USA

Bachelor in Accounting

Accountants perform an important function in society by providing high-quality financial information. Augsburg Accounting majors learn the requisite skills to do this through the study of theories and practices associated with the areas of financial accounting, managerial accounting, tax accounting, and auditing. In addition, Accounting majors take courses in other business areas necessary so that they have a broad understanding of how accounting serves the needs of business managers and others who rely on accounting information.

Students completing the Accounting major will be prepared for entry-level positions as auditors and public accountants, management accountants, tax accountants, and internal auditors. Their education will give them knowledge and skills to work as accountants in business, government, and nonprofit organizations and to work in other positions requiring engagement with financial information.

The Augsburg Accounting major also provides students with the accounting and business coursework required to take the Uniform Certified Public Accountant (CPA) exam. Students can sit for the CPA exam after they have completed their Bachelor of Arts in Accounting. Students should note, however, that in order to be licensed as a CPA they must have completed a total of 150 credit hours in either undergraduate or graduate coursework and have one year of relevant work experience in auditing or taxation. Students will also have met the coursework requirements to take the Certified Management Accountant (CMA) exam.

Accounting majors are encouraged to consider taking one of the professional accounting examinations upon graduation.

Accounting Major

Business Core Requirements

Seven courses including:

- ACC 221 – Introduction to Financial Accounting
  - ACC 222 – Introduction to Managerial Accounting
  - BUS 242 – Principles of Management
- or BUS 200 – Exploring Business as a Vocation
- ECO 113 – Principles of Microeconomics
  - FIN 331 – Financial Management
  - MIS 260 – Problem Solving for Business
  - MKT 252 – Principles of Marketing

Required Accounting Courses

Nine courses including:

- ECO 112 – Principles of Macroeconomics
- BUS 301 – Business Law
- BUS 379 – Quantitative Methods for Business and Economics
- ACC 322 – Accounting Theory and Practice I
- ACC 323 – Accounting Theory and Practice II
- ACC 324 – Managerial Cost Accounting
- ACC 326 – Tax Accounting
- ACC 423 – Auditing
- ACC 425 – Advanced Accounting

Graduation Skills

Graduation skills in Critical Thinking (CT), Quantitative Reasoning (QR), Speaking (S), and Writing (W) are embedded throughout the offered courses and are met by completing the major.

Transfer students must consult an advisor about potential adjustments to their course requirements to fulfill each of these skills.

Note: All business majors are encouraged to take KEY 490 – Vocation and the Meaning of Success to fulfill the Augsburg Core Curriculum Senior Keystone requirement.

Joint Bachelor of Arts in Accounting and Master of Arts in Leadership

A BA in Accounting and an MA in Leadership (MAL) can be earned in this five-year program designed for students who wish to qualify for CPA certification and obtain a Master's degree. By the end of the fifth year and successful completion of all requirements, the student receives both a BA in Accounting and an MA in Leadership and will have fulfilled the 150-hour requirement to qualify for the CPA certification. The MAL program offers a large number of courses on a weekend schedule. Refer to the Graduate Studies Catalog for a complete list of courses.

It is recommended that students meet with an Accounting advisor to create an effective plan for successful completion of the five-year program.

Requirements:

- Students must apply for admission to the MAL program at the end of their junior year. The application process includes submission of a completed application form, three letters of recommendation (two from professors and one from an employer), a personal statement, an example of writing in an academic paper, a GPA of at least 3.30, and an interview with a three-person panel from the MAL program.
- Students must also have faculty endorsement from the Accounting program.
- Students must complete at least one year of accounting work experience (either a job or internship) by the time they graduate from the MAL program.

Minor in Accounting

This minor is recommended for majors in MIS and Finance.

Six courses including:

- ACC 221 – Introduction to Financial Accounting
- ACC 222 – Introduction to Managerial Accounting
- ACC 322 – Accounting Theory and Practice I
- ACC 323 – Accounting Theory and Practice II
- ACC 324 – Managerial Cost Accounting

One of the following:

- ECO 112 – Principles of Macroeconomics
- ECO 113 – Principles of Microeconomics
- MIS 260 – Problem Solving for Business
- FIN 331 – Financial Management

or BUS 379 – Quantitative Methods for Business and Economics

B.A. Accounting and Finance (Hons)

**NOTTINGHAM
BUSINESS SCHOOL**
Nottingham Trent University®

Nottingham Trent University | Nottingham, United Kingdom

This specialist degree gives you accreditation towards professional exams from the UK's three largest Accountancy bodies ACCA, CIMA and ICAEW. The degree also gives you a good grounding for many other careers, developing your analytical strength and ability to learn and communicate ideas as well as financial information.

Detailed Course Facts

Credits (ECTS) 180 ECTS

Credits 360

Duration full-time 36 months

Languages

- English

Educational variant Part-time, Full-time

Course Content

The course begins in September. Take a look at the academic calendar for term dates. The academic calendar will apply throughout your course, aside your placement year (if you have chosen to undertake one). You will be required to work a minimum of 48 weeks of the placement year.

Year One

Core modules include:

- Financial Accounting
- Management Accounting
- Foundation of Law
- Economics for Business and Management
- Data Research and Analysis
- Applied Accounting and Business Skills.

Year Two

First six months

All students will study core modules.

- Financial Management
- Financial Reporting
- Management Accounting Information

Second six months

Full-time students choose one from:

- Study abroad
- Enterprise project
- Community project
- Internship
- Taught modules (see below)

Placement students and full-time students that have selected taught modules above will study:

- Accountability of Corporations or Forensic Accounting and Assurance
- Finance in the Public Services or Taxation One.

Plus one optional module from:

- International Business and Communication
- Survey Research and Analysis

Year Three

Placement year if you are on a four-year course. Students can also study abroad with a partner institution for the year, or combine both studying abroad and working.

Final Year

Core modules include:

- Research Project
- Leadership and Employability (Accounting & Finance)
- Advanced Management Accounting
- Corporate Finance
- Corporate Reporting.

Plus one optional module from:

- International Tourism: Sustainability Development and Impact
- Data Mining and Financial Data Analysis
- Taxation Two.

Download module descriptions

We use a mixture of teaching methods including traditional lectures and seminars, IT workshops, guest lectures, problem-based learning and group discussions.

In addition to this you will also be involved in a variety of practical work such as individual and group presentations, student-led seminars, role play, industry-sponsored competitions and project work.

These are included to help you develop a range of practical skills such as time management, effective presentation, communication, customer focus, analytical, entrepreneurial and team working.

You may also be taught in the Trading Room: a unique facility with 12 double screen workstations equipped with an industry leading software system which gives access to worldwide financial markets data and sophisticated analysis tools.

Contact time

On average you will receive 12 - 15 hours of teaching per week from a combination of lectures and seminars. You'll then be expected to increase your understanding of the subject area through independent study for each module.

Throughout your course the scheduled contact hours you receive will gradually decrease to undertake independent study and the research project in your final year. This will still remain at approximately 12 hours a week though and you will still have regular contact with your tutors.

You will also have time-tabled sessions for your induction at the beginning of the year, and sessions on employability and opportunities that you can get involved with whilst at University.

Personal tutor sessions

You will also have a number of one on one tutor sessions during each year, which will allow you to:

- Discuss and gain feedback about your work.
- Ask questions about the projects you're working on.
- Raise any difficulties you are experiencing relating to your work, personal circumstances or your University experience.

Where will I study?

All students will attend lectures and seminars at NTU's City site, in the impressive Newton Building, home to Nottingham Business School.

Virtual learning environment

You'll also use our virtual learning environment, NOW, which is a flexible web-based system that gives you 24-hour access to module learning materials and reading lists. It allows you to discuss work with tutors and submit coursework electronically from anywhere in the world.

Learning from industry experts

Our tutors have industry experience in their specialist field, which means you will gain practical insight into these fields and how real business decisions are made.

96% of students on BA Accounting and Finance (four years with a placement) agreed that staff are good at explaining things (National Student Survey 2013)

English Language Requirements

IELTS - 6.5

IMPORTANT NOTE: Per 6 April 2015 only the English language tests from IELTS and Trinity College London are accepted for Tier 4 Visa applications to the United Kingdom. Other tests (including TOEFL, TOEIC, Pearson, City& Guilds) are no longer accepted for Tier 4 visa applications to the United Kingdom. The university might still accept these tests to admit you to the university, but if you require a Tier 4 visa to enter the UK and begin your degree programme, these tests will not be sufficient to obtain your Visa. Since the Trinity College London language tests must be taken in one of their exam centres in the UK, IELTS is now the only language test accepted for Tier 4 visas to the UK that can be taken worldwide.

The IELTS test is most widely accepted by universities and is also accepted for Tier 4 visas to the UK- [learn more](#).

Requirements for Accounting and Finance (Hons)

You will need one of the following options:

- 280 UCAS tariff points achieved from three A-levels or equivalent (excluding General Studies)
  - AAT Level Three plus a maximum of two A-levels one of which must be at Grade C or above.

You will also need:

- GCSE Maths at grade B or above and English Language at grade C or above.
- International and EU students also need to meet the English language requirements. Also see the full list of alternative qualifications for EU and international students.

Work Experience for Accounting and Finance (Hons)

No work experience is required.